

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİNİZ!

DİSK

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı 2 (286)

1 Şubat 1982

İ Ç İ N D E K İ L E R :

1. TKP MK'nin bildirisi
2. TKP MK Genel Sekreteri İ.Bilen yoldaşın, ABD başkanı Regan'a mektubu
3. TKP MK Genel Sekreteri İ.Bilen yoldaşın, "Milli Güvenlik Konseyi" başkanı General Evren'e mektubu
4. Komünist ozan Nazım Hikmet'in 80. doğum yıldönümü kutlandı
5. Enformasyon: DİSK ve TKP davaları hangi ortamda yapılıyor?
6. Belgeler: TKP MK'nin mesajları

B İ L D İ R İ

Türkiye işçi sınıfı, tarihinde gördüğü en ağır saldırılardan biriyle karşı karşıya. Politik görüşleri birbirinden farklı, komünist, sosyalist, dindar binlerce işçi koğuşturmaya uğruyor. Bu baskılar, 52 DİSK yöneticisinin idam istemiyle yargılanmasıyla tepe noktasına tırmanıyor.

DİSK yöneticilerinin yaşamı tehlikededir. Ülkeyi Amerikan emperyalizminin dümen suyunda tehlikeli serüvenlere doğru itenler 1961 Anayasasını yırtmaya çalışanlar ve bunalımın yükünü amansızca işçilerin, emekçilerin sırtına yüklemek yolunda yürüyenler, hep bir ağızdan işçi önderlerinin kellesini istiyor. Öyleyse 52 DİSK yöneticisinin idam istemiyle yargılanması, yalnız sendikacıların yaşamları konusunda değil, ulusal bağımsızlığımız ve güvenliğimiz, özgürlüğümüz ve ekmeğimiz için tehlikeli bir sinyal sayılmalıdır. Bunlar, çuntanın, "demokrasiye dönüş" sözlerinin bir manevra olduğunu kanıtlıyor.

Sendikacılar, faşist yöntemlerle yargılanıyor. Binlerce yurttaşın kanına giren ve DİSK Genel Başkanlarından Kemal Türkler'i "başbuğ"larının emriyle öldüren faşistlere bile uygulanmayan "savaş hali", DİSK'e karşı uygulanıyor. Görülüyor: Cunta işçi sınıfına karşı savaş ilân etmiştir.

Sıkıyönetim mahkemesinin açtığı dava, yalnız 52 sendikacıya karşı değil, milyonlarca işçiye karşı açılmıştır. Mahkeme savcısı, sendikacıları "terörist eylemler"le suçlayabilecek bir tek kanıt bile gösteremiyor. Çünkü böyle kanıtlar yoktur. Buna karşılık, savcı DİSK yöneticilerinin yüzbinlerce işçinin, emekçinin eylemlerinden, milyonluk grevlerinden, görkemli 1 Mayıs gösterilerinden ötürü idamlarını istiyor. Öyleyse, yalnız 52 sendikacının yaşamı tehlikede değildir. Tehlikede olan, gelecekteki sözümona "demokratik" rejimde de işçilerin tüm özgürlükleri, grev, sendika ve sözleşme haklarıdır. 52'leri kurtarmak, işçinin özgürlük ve ekme davasıdır.

Ünlü kontrgerillanın adamı Süleyman Takkeci adındaki savcı, DİSK yöneticilerini ölüm cezasına çarptırabilmek için, bir de, DİSK'in TKP'ye "bağlı bir örgüt" olduğunu öne sürüyor. Partimiz, bu kaba iftirayı her zaman yalanlamıştır. DİSK'in ve ona bağlı sendikaların, partimizle en küçük bir örgütsel bağı

yoktur. TKP, sendikaların örgütsel bağımsızlığını savunuyor. Evet, sendikalar her şeyden önce burjuvazinin devletinden bağımsız olmalıdır ve DİSK'i yargılayanlar sendikaları burjuva devletin amansız hegemonyası altına almaya çalışıyorlar. Kuşkusuz, sıkıyönetimciler, işçi sınıfının, birçok durumda işçi temsilciliklerine, sendika yönetimlerine komünist işçileri seçmiş olduklarını gördüler ve buna karşı gürültülü bir kampanya yürütüyorlar. Sendikal savaşımın bu gidişi durdurulamaz. İşçiler bizim partimizin üyelerini dün de, bugün de yalnızca işçi sınıfının haklarını, çıkarlarını en ardıcıl, en yiğitçe savundukları için dektekiliyorlar. Bu, DİSK'in TKP'ye bağımlı olduğunun değil, milyonlarca işçinin ve emekçinin bu zorbalık ve sömürü düzenine karşı kendi sınıfsal çıkarlarının bilincine vardıklarının en açık belgesidir.

Türkiye'deki tüm gelişmeler 52'lerin yargılanması, emperyalizmin, Reagan'ların ve iç gericiliğin maskesini de düşürüyor. Onlar Polonya için timsah gözyaşı dökerken, Türkiye'de binlerce sendikacı işçi için koğuşturma açan, 52 DİSK yöneticisini idam istemiyle yargılayan, bine yakın ilericiyi TKP üyesi oldukları gerekçesiyle zindanlara dolduran diktatörlüğü destekliyorlar.

52 sendikacının ölümle tehdit edilmesinin amaçları ortadadır. İşçiler, demokratik sendikal haklarından yoksun bırakılmak isteniyor. Gelecek sözde "demokrasi"de de işçi sınıfı zincire vurulmak isteniyor. İşçiler, buna boyun eğmeyin!

Cunta, DİSK'in 15 yıllık şanlı savaş tarihini karalamak için her yola başvuruyor. Yüzbinlerce işçinin kan, can pahasına yürüttükleri iş, ekme ve özgürlük uğrunda grevler, 1 Mayıs'1 bir avuç teröristin, halk düşmanı faşistlerin cinayetleriyle eşit tutuluyor. Bunun amacı işçi sınıfımızın bilincinden, kendi devrimci savaş geleneklerini kazımaktır.

Türkiye Komünist Partisi, tüm işçi sınıfımızı, tüm emekçileri ve tüm özgürlük yanlısı yurttaşları DİSK'le dayanışmaya çağırıyor. 52'lere özgürlük! Cunta mahkemelerinde işlenmek üzere olan cinayeti önleyelim! DİSK'in açılması, Türk-İş üstündeki baskıların sona ermesi için tüm işçilerin eylem birliği zorunluktur. Şimdi her işçi, sendikal bölünmenin işbirlikçi, tekelci burjuvaziye nasıl fırsatlar verdiğini daha iyi anlıyor. Öyleyse, birlik sendikaları için güçlerimizi yeniden toplayalım!

52'leri kurtarmak ve sendikal hak ve özgürlükler savaşımını başarıya ulaştırmak için olanaklar gerçekte sanıldandan geniştir. Cunta, iç ve dış demokratik baskılar karşısında seçin tarihini açıklama manevrasına başvurmak zorunda kaldı. Bu, diktatörlüğün bir yandan halk üstündeki baskıyı arttırırken, öte yandan zayıfladığını gösteriyor. 52'lere karşı yargılama, ülkemizde artan tehkilerle karşılanıyor. Yeryüzünün tüm sendikaları: Dünya Sendikalar Federasyonu, Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu, Dünya Emek Konfederasyonu yüz milyonlarca işçi, DİSK'le dayanışmada birleşmiştir.

52'lere özgürlük!

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi

8 Ocak 1982

MR. R. REAGAN, ABD BAŞKANI

Mr. Reagan

Biliyorsunuz, NATO üyesi Türkiye'de, 12 Eylül 1980'den bu yana askersel bir diktatörlük rejimi kurulmuştur. Bir askersel devirmeye erke gelen generaller, Anayasa'yı, parlamentoyu kaldırdılar. Partileri dağıttılar. Yüzbinlerce üyesi olan sendikaları yasakladılar. Tüm temel demokratik hakları, işçi ve sendika özgürlüklerini yokettiler. Onaltı aydır ağır bir sıkıyönetim uygulanıyor. Cezaevleri onbinlerce komünist, sosyalist ve yurtseverle dolduruldu. Polis işkence ve operasyonlarında şimdiye kadar 500'ü aşkın ilerici öldürüldü.

Askersel cunta, şimdi de, hiçbir geçerli suç kanıtı öne sürmeden sıkıyönetim mahkemesinde 52 sendikacıyı idam istemiyle yargılatıyor. Yüzbinlerce işçinin katıldığı yasal sendikal eylemler nedeniyle idam istenen sendikacıların, 24 Aralık günü başlayan duruşmaları, savaş hali hükümlerine göre yürütülüyor.

Siz a,yı günlerde yaptığınız Noel konuşmanızda, Polonya'ya karşı boykot uygulamanızı, işçi ve sendika haklarını, sendikacıları koruma çabasında olduğunuzu öne sürerek savundunuz.

Bu durumda, sendikal hakları yokedilen, önderleri darağacına sürüklenen milyonlarca Türkiye işçisi adına, onaltı aydır

tutuklu bulunan 52 sendikacının aile ve yakınları adına, Size şu soruyu sormak isteriz: İşçi ve sendika haklarından yanaysanız, sendika önderlerini koruyorsanız, o zaman, tüm dünyanın gözü önünde Türkiye'de adalet, hukuk, insan hakları böylesine ayaklar altına alınırken, niçin sessiz kalıyorsunuz ?

Siz, bur NATO ülkesindeki bu barbarlığı yalnız protesto etmekle kalmıyorsunuz. Tüm Türkiye'yi bir toplama kampına döndürme çabasındaki cunta yönetimine ilk günden beri açık destek veriyorsunuz. Bugün NATO içinde ABD dışında hiçbir ülke Türkiye'deki cuntaya böylesine açık destek vermeye cesaret edemiyor. Ama Harp Bakanınız Mr. Weinberger Aralık ayında Ankara'da generallere ABD desteğinin sürdürüleceğini bir kez daha duyurdu. Açıktır: Sizin, ülkemizi NATO içinde tutabilmek için verdiğiniz bu destek olmasaydı, ülkemizdeki baskı ve terör bu boyutlara varamazdı. Bu durumda, Siz de, ağır bir sorumluluk altına giriyorsunuz. Tıpkı 1887'de Chigaco'da asılan 1 Mayıs sendikacıları gibi, Türkiye'de 52 sendikacıyı suçsuz yere idam etmek isteyenlerin suç ortağı oluyorsunuz. Halkımız bunu böyle biliyor.

Siz, sosyalist Polonya'nın iç işlerine karışma girişimlerini perdellemek amacıyla, 30 Aralık konuşmanızda, hiç bir kanıt göstermeden Sovyetler Birliği'ni Polonya'nın içişlerine karışmakla, Birleşmiş Milletler ve Helsinki anlaşmalarını çiğnemekle suçlamaya yeltendiniz. Sovyetler Birliği'nin sözünü ettiğiniz uluslararası anlaşmaları çiğnediğinin geçmişte de, bugün de hiçbir kanıtı yoktur. Ne ki yabancı ülkelerin iç işlerine karışma, tehdit, baskı, yaptırım, ambargo gibi yöntemlerin ABD dış politikasının temelini oluşturduğuna sayısız kanıtlar vardır.

Ülkemiz halkı bu gerçeği son otuz yılın acı deneyleriyle gördü, öğrendi. Geçmiş ABD yönetimleri gibi, Sizin yönetiminiz de, Helsinki anlaşmasını ABD gibi imzalanmış olan Türkiye'nin iç işlerine kabaca karışıyor. Üstelik Siz bunu en aşırı boyutlara vardiiriyorsunuz.

Ülkemizi 12 Eylül 1980'deki askersel devirmeye sürükleyen terörizmin, günde 20-30 çan alacak boyutlarda tırmandırılmasında, CIA'nin etkin bir işlev gördüğünü halkımız çok iyi biliyor. Bu CIA'nin ülkeleri karıştırma ve iç gerginlikler yaratma stratejisinin gereğidir. Bu konuda, dilerseniz, bugün yardımcı-

nız olan eski CİA şefi Mr. Bush ile gene bugün Pentagon'da bakan yardımcısı olan o zamanki CİA ikinci şefi Mr. Carlucci, Size ayrıntılı bilgiler sunabilirler.

Bugün Sizin yönetiminiz, uluslararası gerginlikleri artırma ve çatışma politikanıza uygun olarak kurulan "Çevik Kuvvetler" adını taktığınız saldırı birliklerine, ülkemizde üs ve kolaylık sağlanması için, Ankara üzerinde uzun süredir ağır baskı ve dayatmalar uyguluyor. Önümüzdeki günlerde Dışişleri Bakanınız Mr. Haig'i ülkemize göndermeye hazırlanıyorsunuz. Amacınız ülkemizi kendi çıkarlarınız için NATO dışında da serüvenlere sürüklemektir.

Bugün Sizin yönetiminiz, ülkemizin Sovyetler Birliği ile, öteki sosyalist ülkelerle yararlı ilişkilerini baltalamak için dayatmalarda bulunuyor. Siz, iç gericiliği, antisovyetik çevreleri destekliyorsunuz. CİA ajanlarınızın ülkemiz topraklarında komşumuz İran'a karşı operasyonlarda bulunduğunu "Washington Post" gazetesi bile yazdı. Komşumuz Yunanistan'ın ABD üslerini sökmelerini, NATO'dan çıkmasını önlemek amacıyla, bugünlerde, Türkiye ile Yunanistan arasında yeni gerginlikler yaratmak için çabalar harcadığınız da bir sır değildir.

Üstelik, Sizin yönetiminiz, ülkemizin iç işlerine böylesi kabaca karışmalarında, her seferinde, denetiminde olan IMF gibi örgütlerin ekonomik yaptırımlarını, ABD silâh ve para yardımını bir kez olarak kullanıyor.

Siz, Polonya ve Sovyetler Birliği'ne karşı uygulamaya çalıştığınız ambargoya insancıl ve ahlaksal nedenlerle başvurduğunuzu öne sürüyorsunuz. Oysa Siz bugün, Polonya'daki karşı devrincileri korumak için bu ülkeye boykot uyguluyor, onun iç işlerine karışıyorsunuz. Karşı devrincilere karşı alınan yasal önlemleri, dünya çapında gerginlikleri artırmak, Batı Avrupa'ya atom füzelerinizi yerleştirebilmek için bahane yapıyorsunuz. Sovyetler Birliği'ne karşı barış düşmanı girişimlerinize, Polonya'nın yasal yönetiminin yasal önlemlerini gerekçe yapmaya çalışıyorsunuz. Oysa Siz, hiçbir yasallığı olmayan Türkiye'deki cuntayı destekliyorsunuz. Bunu kendi çıkar bölgeniz ilan ettiğiniz Ortadoğu'daki uğursuz amaçlarınıza ulaşmak için yapıyorsunuz. Erkteki generallerin çoğu Sizin okullarınızda eğitilmişlerdir. Halka karşı uyguladıkları baskıda kullandıkları silâhların çoğu Sizden alınmıştır. Sizin Türkiye'deki askersel dikta-

törlüğe verdiğiniz açık destek, halkımıza açlık, yoksulluk, baskı ve zorbalıktan başka bürşey getirmiyor. Açıktır: Sizin insancıl ve ahlaksal nedenlerden hareket ettiğiniz yolundaki sözlerinize dünyada en son inanacak olan halk Türkiye halkıdır.

Bugün Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleri 52 sendikacıyı kurtarmak için savaşım veriyor. Tüm dünyadaki sendikalar, tüm dünya demokratik kamuoyu bu savaşında bize destek oluyor. Kuşkusuz, Sizin gibi, kendi ülkesinin sendikacılarını zincire vurdurtan bir yönetimden, Türkiye'deki sendikacılarla dayanışma içinde olmasını kimse beklemiyor. Tıpkı Polonya işçileri ve komünistleri gibi, bizim de, Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleri adına Size diyeceğiniz yalnızca şudur: Kirli ellerinizi güzel ülkemizden çekin !

11.1.1982

Türkiye Komünist Partisi

MK Genel Sekreteri

İ.Bilen

Orgeneral Kenan Evren

Milli Güvenlik Konseyi Başkanı

ANKARA

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, 52 DİSK yöneticisine karşı idam istemiyle açılan davada ortaya çıkan durum üstüne, Sizi, bu cinayet girişimine karşı uyarmak gereğini duymuştur.

İstanbul 2 Numaralı Sıkıyönetin Mahkemesi'nde açılan davada tüm insanlığın gözü önünde adalet, hukuk, insan haklarıyla alay ediliyor. Binlerce yurttaşın kanını döken faşist şefi Türkeş ve katil çetesine bile uygulanmayan "savaş hali" hükümleri, sendika önderlerine karşı uygulanıyor. Darağacı altına getirilen bu sendikacılar fiilen savunma hakkından yoksun bırakılıyor. Onlar, demokratik özgürlükleri yok eden, anayasayı kaldıran bir diktatörlük rejiminden, faşist yöntemlerle yargılanıyorlar. 52 sendikacının yaşamı tehlikededir.

52 DİSK yöneticisi yalnızca sendikal eylemlerinden ötürü idam edilmek isteniyor. Sıkıyönetin Mahkemesi'nin savcısı 52

sendikacıyı suçlayacak bir tek terörist eylendenden söz edemiyor. "Suç" diye yüzbinlerce işçinin, emekçinin eylenleri, grevleri, 1 Mayıs gösterileri öne sürülüyor...İşte bu yüz kızartıcı gerekçe ile 52 sendikacının kişiliğinde, Türkiye işçi sınıfının, emekçilerin en doğal hakları, iş ve ücretleri korunak, yaşam koşullarını iyileştirmek için, sendikalaşma, grev yapma özgürlükleri yok edilmek isteniyor. Yargılama yalnız 52 sendikacıya karşı değil, emeğiyle geçinen milyonlarca insana karşı yöneltilmiştir.

DİSK yöneticilerine yöneltilen suçlamalardan birisi de, DİSK'in TKP ile "örgütsel bağı" olduğu savıdır. Bu tünüyle uydurmadır. DİSK ve ona bağlı hiçbir sendika ile partiniz arasında örgütsel en küçük bir bağ yoktur. Neki, işçiler partinizin üyelerini, işçi sınıfının çıkarlarını en ateşli, en ardıcıl bir biçimde savundukları için destekliyorlar...Buradan DİSK'in TKP ile "örgütsel bağı" olduğu değil, işçi sınıfının giderek daha çok sınıf bilincine ulaştığı sonucu çıkarılabilir. Gerçekte, yargılananın bir amacı da DİSK'i illegal bir örgüt gibi göstermektir. Öteki amacı, sendikalarda demokrasiyi boğmak, hangi politik görüşte olursa olsun her işçinin sendikalara üye olma ve yönetime seçilme haklarını yok etmektir, "sendika ağalığını" savunmaktır.

12 Eylül'den bu yana, ordu yönetiminde en gerici, Amerikancı ve faşizm yanlısı öğelerin gide gide aktifleştiği MGK'nin artan sallantılarında, çelişkili adımlarında yansıdı. "Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle iyi komşuluk ve işbirliği"nden söz edilirken giderek "Sovyet tehlikesi" yalanı piyasaya sürülmeye başlandı. "Terörizmi Önleme" belgisi, "komünistleri, sendikacıları, yurtseverleri tutuklama" belgisiyle yer değiştirdi. Faşist MHP'nin "orduya sızma ve devirme" planları unutulmaya, onun yerine "DİSK'in devleti yıkma" yalanı yayılmaya başlandı. MHP davasında faşist ele başların teker teker salıverilmesi ve MHP'nin ordu yönetimindeki ilişkileri üstüne olan duruşmaları gizli yapma çabaları neyi gösteriyor ? Ordudaki MHP ortaklarının açığa çıkarılmaması için Türkçe'lerle Sizin yönetiminiz arasında nasıl bir pazarlık yapılıyor ?

ABD emperyalizminin uluslararası gerginliği arttırdığı koşullarda bu gidiş daha da tehlikeli boyutlara ulaşıyor. Türkiye'yi

Reagan yönetiminin savaş arabasına koşmak isteyenler, saldırılarının sivri ucunu işçi sınıfına, onun sendikal ve politik örgütlerine çeviriyorlar.

Biz bu gidişe, silâhlı kuvvetler içinde Atatürkçü subay ve assubayların kaygıyla baktıklarını görüyoruz. Atatürkçü olduğunu söyleyen askersel cuntayı başlangıçta desteklemiş olan Kemalist çevreler, artan ölçüde bu gidişin karşısına çıkıyor. 52 sendikacıya karşı idam istemiyle yargılama, işte ordunun bu yurtsever kesimlerini de halkla karşı karşıya getirme amacı taşıyan bir provokasyondur. Böylece geleceğin sözde demokratik rejiminde de ordu tümüyle gericiliğin hizmetine sokulmak isteniyor.

Binlerce sendikacı ve işçi temsilcisine, ilerici güçlere karşı yönelen baskılar, altında Türkiye Cumhuriyeti'niⁿde imzası olan Helsinki sözleşmesine de taban tabana aykırıdır. Üstelik Sizin yönetiminiz, NATO'nun dümen suyunda, Polonya'yı Helsinki anlaşmasına dayanarak suçlamaya kalkışıyor. Sosyalist Polonya'da askersel devirmele erke el koyan bir hükümet değil, yasal bir hükümet, parlamento ve geçerli bir anayasa var. Ve bu ülkenin yasal hükümeti, erki zorla ele geçirmek için ekonomiyi baltalayan, ülkeyi iç savaş eşiğine getiren sosyalizm düşmanlarına karşı haklı önlemler alıyor. Türkiye'de ise, binlerce yurttaşın katillerini salıverin, 52 sendikacıyı ölüm cezasına çarptırmak isteyen, onbinlerce yurttaş tutuklayan, siyasal partileri yasaklayan Sizin erkiniz hiçbir yasal temele dayanmıyor. Hayır, Polonya ile Türkiye aynı kefeye konamaz! Polonya'da "insan hakları savunuculuğu", gerici diktatörlük Türkiye'nin üstünde, böylesi diktatörlükleri destekleyen gülünç ABD ve NATO üyelerinin üstünde bir giysi gibi duruyor.

Ülkemizde 52 sendikacının yargılanması binlerce işçinin kovuşturulması tüm ülkelerdeki özgürlük yanlısı güçlerce büyük bir öfke ve nefretle karşılanıyor. TKP, bugün askersel diktatörlüğün barbarca baskılarına göğüs gererken, DİSK'e ve işçi sınıfına karşı yönelen saldırıları da geriletme savaşına ara vermiyor, vermeyecektir. TKP MK adına, ben, ülkenizin tüm namuslu insanların 52 sendikacıyla birlikte olacağına inanıyorum.

Bu yargılama Sizin açıklamalarınızdaki "demokrasiye dönüş" sözleriyle de çelişiyor. Bu sözlerin bir manevra olnaktan

çıkması için ön koşul 52 DİSK yöneticisinin, ve terörle ilgisiz binlerce yurtseverin özgürlüğe kavuşmasıdır. DİSK'in açılması, Türk-İş'in üstündeki baskıların sona ermesidir. Faşist MHP dışındaki tüm politik partilerin üstündeki yasağın kalkmasıdır.

"Mahkemeler bağımsızdır" gerekçesiyle hiç bir Konsey üyesi bu cinayet girişiminin dışında kaldığını söyleyemez. Milli Güvenlik Konseyi Başkanı olarak Siz Türkiye halkı önünde, bu ağır suçun sorumluluğundan kurtulanazsınız. Bu nedenle Sizi bir kez daha uyarıyoruz.

12 Ocak 1982

Türkiye Komünist Partisi

MK Genel Sekreteri

İ.Bilen

KOMÜNİST OZAN NAZIM HİKMET'İN 80. DOĞUM YILDÖNÜMÜ

KUTLANDI

Dünya çapında ün' kazanan barış ve sosyalizm davasının yılmaz savaşeri, komünist ozan Nazım Hikmet, 20 Ocak 1982'de, doğumunun 80. yıldönümünde anıldı. Moskova'da, birçok sosyalist ülke başkentinde Nazım Hikmet ile anma toplantıları düzenlendi, sergiler açıldı. Türkiye Komünist Partisi'nin tüm örgütleri, ağır gizlilik koşullarında, kalemini ve kafasını ölünceye dek halkını hizmetinde kullanan bu yiğit savaşçıyı, TKP'nin bu MK üyesini saygıyla andılar.

1902 yılında Selanik'de doğan Nazım Hikmet, 15 yaşında Deniz Harp Okuluna girdi. 1919'da Hamidiye zırhlısındaki subayların işgal kuvvetlerine teslim olmalarına karşı çıktı, okuldan atıldı. Daha sonra antiemperyalist toplantı ve gösterilere katılmaya başladı. 1921'de üç arkadaşıyla birlikte ulusal kurtuluş savaşına katılmak üzere Anadolu'ya geçti. Burada, Almanya'dan gelen Sparta küs Türk komünistleriyle tanıştı. 1923'de TKP'ye girdi. TKP yayın organları Orak-Çekiç ve Aydınlik'ta çalıştı. Daha sonra İzmir'de bir yeraltı matbaası kurmakla görevlendirildi. Hakkında 15 yıl hapis cezası verilmesi üzerine yurt dışına çıkmak zorunda kaldı. 1928'de ülkeye dönerken Hopa'da yakalandı. 1931'de "komünizm propagandası" yapmakla suçlanarak yeniden tutul

landı. Hakkında tek bir kanıt bile bulunamadığı için salıverildi. 1932'de yeniden tutuklandı. 5 yıl tutuklu kaldı. 1938'de "orduyu isyana teşvik" suçlamasıyla önce 15 yıl, daha sonra ek olarak 20 yıl hapse mahkum edildi. Bu kez 1950'ye dek 13 yıl tutuklu kaldı. Tüm baskılara karşı hiçbir güç Nazım Hikmet'i yıldıramadı. Hapisten dışarıya çıkarılan şiirleri, tüm yurttan elden ele, ağızdan ağıza dolaştı. Tüm dünyaya yayıldı. 1949'da Paris'te oluşturulan Nazım Hikmet'i Kurtarma Komitesi'nde Pablo Neruda, Picasso, Anado, Brecht gibi dünya çapında ünlü sanatçılar yer alıyorlardı.

Nazım Hikmet, burjuvazinin kendisine dayattığı: "Komünistlikten vazgeç, seni salıverelim" koşulunu hiçbir zaman kabul etmedi. Onun savaşı ve şiirleri bugün de halâ burjuvaziye ürkütüyor. Nazım Hikmet, Dünya Barış Konseyi üyesiydi.

E n f o r m a s y o n :

DİSK VE TKP DAVALARI HANGİ ORTAMDA YAPILIYOR ?

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Dünya Sendikalar Federasyonu ve Fransız CGT merkezine gönderdiği bir mektupta şöyle diyor: "Kurtulmamız, uluslararası güçlerin protestosuna bağlıdır. Davamız politiktir. Hakkımızda ölüm cezası istiyorlar. Bunun için onlar, sonuna dek gidecek, her yola başvuracaklardır.

Uluslararası işçi hareketinde geniş yankılar uyandıran bu mektup, Türkiye'de 52 sendikacının idam istemiyle yargılandığının, baskıların, terörün daha da tırmandırıldığı, öte yandan ABD emperyalizminin cuntaya desteği ve yardımının arttığı bir ortamda yazılmıştır.

DİSK davasıyla ilgili gelişmelere girmeden önce, Ocak ayı boyunca Türkiye'de baskı ve terörün nasıl arttığını somutlayan bazı örnekler verelim:

Yığın gösterilerini dağıtmakla yükümlü olan toplum polisinin, "motorize çevik kuvvet" olarak değiştirilmesi kararlaştırıldı. Her polise bu birliklerde görev yapma zorunluluğu kondu.

Gölcük'de, CHP binasında sol yayın bulunması üzerine Necmittin Ulak adlı CHP'li 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı. CHP'lileri yayınladıkları aylık "Arayış" dergisinin sorumlu müdürü Nahit Duru, dergide yayınlanan bir yazı nedeniyle üç ay hapis cezasını çekmek üzere tutukevine kondu. Türkiye'de sistemleştirilmiş işkencelerde bir yılda 70 kişinin öldüğü, Uluslararası Af Örgütü tarafından açıklandı. Cuntanın "soruşturuyoruz" dediği açığa çıkmış işkencecilerden Mustafa Haskırış (Zeynel Abidin Ceylan'ın katili) duruşması karar aşamasına gelmeden önce yurt dışına kaçırıldı. Kararda, Haskırış 14 yıl hapse mahkum edildi. Bu, cuntanın işkencecileri nasıl "kovuşturduğu"nu sergiliyordu. "Savaş Yolu" dergisi sorumlu müdürlerinden Candemir Özler, "komünizm propagandası" yaptığı suçlamasıyla 9 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Milli Güvenlik Konseyi, 7 662 kişinin arandıklarını açıkladı. Adalet Bakanlığı, askersel tutukevlerinde 30 bin tutuklunun bulunduğunu bir kez daha açıkladı. Beyer yıl ağır hapis cezası istemiyle yargılanan CHP milletvekilleri Ertuğrul Günay ve Temel Ateş'in salıverilme istenleri reddedildi. Eğitim Bakanı Sağlan, 1 254 öğretmenin tutuklandığını açıkladı. İngiliz BBC Radyo istasyonu bile, 26 Ocak 1981 günlü yayınında, İstanbul'da bulunan Metris Cezaevinde kalan tutukluların annelerinin gönderdikleri bir mektubu yayınladı. 25 annenin imzaladıkları mektupta, tutuklulara sürekli görüşme yasağı konduğu, cezaevi içerisinde göz yaşartıcı bomba kullanıldığı, hapishanenin ısıtılmadığı, tutukluların sürekli dövüldüğü, görüşmeye gelen annelerin ve yakınların ise tartaklanıp hakaretlere uğradıkları belirtiliyor.

TİP'e saldırı:

Türkiye İşçi Partisi Başkanı Behice Boran, Belçika KP organı "Drapeau Rouge"de yayınlanan bir açıklamasında, Aralık 1981'de TİP'e yönelik bir saldırının yapıldığını bildirdi. Boran, Ankara'da 50, İstanbul ve öteki illerde de çok sayıda TİP üyesi ve sempatzanının gözaltına alındıklarını açıkladı. Boran, şöyle dedi: "Cunta bir yandan Batılı politik çevreleri, demokratik bir rejime geçme niyetlerinin ciddiliğine inandırmalı isterken, bir yandan da işçi sınıfının, emekçi yığınlar, ilericiler ve Kürt halkı üzerindeki baskılarını artırıyor. Türkiye'de demokrasi, ülkedeki tüm ilerici güçlerin kararlı, birleşik savaşlarıyla gerçekleşecektir."

Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi kararları:

Ocak başlarında, Avrupa Konseyi'nden bir delegasyon, Türkiye'ye geldi. Çeşitli politikacılar, Baro temsilcileri, tutukluların yakınları ile görüşen, DİSK davasını izleyen delegasyonu, cunta, Türkiye'deki gelişmeler konusunda yanlış bilgiler vermek için her olanağı kullandı. Türkiye Cumhuriyeti Genel Kurmay'ı Avrupalı parlamenterlere verdiği brifingde, 52 sendikacının idam istemiyle yargılanmalarını, bu davanın sendikal çalışmalara bağlanamayacağı fikrini dayatmak istedi. Ancak delegasyonun gezisini izleyen Avrupa Parlamentosu'nun 22 Ocak 1982'deki kararında 52 sendikacının idam istemiyle yargılanmasından duyulan endişe dile getiriliyor, politik partilerin ve sendikal faaliyetlerin durdurulmasına, fikir suçları nedeniyle binlerce kişinin tutuklanmasına, idamlara ve işkencelere işaret ediyordu.

Avrupa Konseyi Politik Komisyon toplantısında da Türkiye'deki askersel diktatörlük ağır bir dille suçlandı. Cuntanın Avrupa İnsan Hakları Yüksek Mahkemesine verilmesi yönünde çalışmalar yapılması kararlaştırıldı.

Cunta yetkilileri bu kararlar ve açıklamalar üzerine sert çıkışlarda bulundular. Türkiye'de olup bitenlerin Türkiye'nin içişleri olduğunu öne sürerek, Batı Avrupa kamuoyunu suçlamaya kalkıştılar.

ABD emperyalizminin cuntaya desteği:

Aralık ayında Türkiye'ye gelen ve bu ziyaret sırasında "Türkiye-ABD Ortak Savunma Grubu" adlı organın oluşturulmasını başaran ABD savunma bakanı Weinberger'in "Türkiye'deki yönetimin önlemlerini hayranlıkla karşıladım" sözleri, cuntacılar tarafından kamuoyu önündeki savunmaları sırasında sık sık kullanıldı. Dışişleri Bakanı Türkmen, Danimarka televizyonunda yaptığı konuşmasında "ABD iç işlerimize karışmıyor" bile dedi.

Türkmen'in bu sözleri sarfetmesinin ardındaki gelişmeler ise şöyle: Ocak ayı içerisinde, cuntanın, ABD'den 400 milyon dolarlık askersel yardım ek olarak 150 milyon dolarlık bir ek askersel yardım daha istediği öğrenildi. Türkmen, 7 Ocak günlü "Milliyet" gazetesinde yayınlanan demecinde şunları söylüyordu: "NATO bölgesi dışında oluşacak bir tehdidi NATO'yu da etkiliyeceği ve ilgilendireceği tüm müttefikler tarafından

kabul edilmektedir. Bazı NATO ülkeleri, özellikle ABD buna karşı bir takım önlemler almaktadır." Aynı gün NATO generali John Williams Türkiye'ye geliyor, Gölçük'teki deniz üssünde incelemeler yapıyordu. Savunma Bakanı Bayülken, yeni bütçenin % 30'unun bakanlığına ayrıldığını açıkladı. 26 Ocak'ta ise, Türkiye-ABD arasındaki "Savunma ve İşbirliği Anlaşması"nın gizli ek maddelerini yürürlüğe koyma çalışmaları için Pentagon'dan bir heyet Ankara'da temaslarına başladı. Bu Pentagon heyeti, Türkiye'nin birçok kentinde, ABD ve NATO üslerinde incelemeler yaptı. Dışişleri Bakanı Türkmen, bu gelişmelerle ilgili olarak kendisine sorulan: "ABD çevik kuvvetleri Türkiye'de mu üsleneceler?" sorusuna yanıt vermekten kaçınırken, şu noktanın altını çiziyordu: "ABD ve NATO ile ilişkiler, dış politika mızın temelini oluşturuyor."

Federal Almanya'da yayınlanan "Stren" dergisi, Amerikan yönetiminin Türkiye'nin "iç işlerine karışmama" biçiminde lâns edilen tutumunu şu sözlerle niteledi: "ABD, Latin Amerika'da, dünyanın daha birçok ülkesinde, hatta NATO üyesi Türkiye'de kendi güdümündeki askersel diktatörlüklere silâh yardımı yaparken, bu ülkelerde insan hakları ayaklar altına alınırken, örneğin Türkiye'de sendikacılar idam cezasıyla yargılanırken, sessiz kalışı...Öte yandan aynı Reagan yönetiminin Polonya konusunda kendi yaptırımlarını NATO'lu müttefiklerini katabilmek için her türlü tehdit ve şantajlara başvurusu. Böyle bir politikaya en yumuşak deyiimi kullanalım, ikiyüzlülük derler." Bu nitelendirme, Batı Avrupa'daki televizyon şirketlerinin bile boykot ettikleri Polonya ile ilgili "Reagan şov"da bir konuşma yapan cuntanın başbakanının tutumunu da gerekliliği gibi yansıttıyor.

DİSK davası ve uluslararası dayanışma:

Ocak başlarında Türkiye'deki ekonomik durumla ilgili bazı veriler açıklandı. Bunlara göre: dış ticaret açığı, 4,5-5 milyar dolar: dış borçlar: 23 milyar dolar; TL'nin bir yıllık değer kaybı: % 48; işsiz sayısı: yaklaşık 6 milyon:...İşte ekonomik bunalımın tüm yükünün emekçilerin, en başta da işçi sınıfının sırtına bindirildiği bu ortamda işçilerin, emekçilerin ekonomik, sosyal ve demokratik haklarını savunan DİSK'in 52 yöneticisi için idam istemiyle yürütülen davaya devam edildi.

Askersel mahkeme, faşist tipi yargılamayı sürdürüyor. DİSK avukatlarının yargılamayla ilgili verdikleri tüm dilekçeler, reddediliyor. Sendikacılar, bir savcı gibi değil, adeta kararı önceden belli bir davanın yargıcısı gibi davranan askersel savcı albay Süleyman Takkeci'yi, duruşmalardaki konuşmaları zabıtlara geçirmeyen duruşma yargıcısı Çetin Güvener'i reddettiler. Tüm bu istemler mahkemece geri çevrildi. DİSK Başkanı Baştürk, cuntanın yasaklarına karşın yürümekte olan bir dava ile ilgili görüş belirten işverenler Mehmet Yazar ve Halit Narin'i, gerici Tercüman gazetesinin yazarı Ahmet Kabaklı hakkında suç duyurusunda bulundu. Bu da reddedildi. Ve askersel savcı, politik olarak faşist hareketi, NATO'yu, emperyalizmle işbirliğini ve cuntayı savunan iddianamesini okumaya başladı. Demokrasiyi, ulusal bağımsızlığı, barışı savunan tüm güçlerin "komünist" olarak nitelendirildikleri iddianamede, savcı, CHP'lilerin, Baroların yanı sıra Dünya İş Konfederasyonu'na da "komünist" diyor. İddianamede, işçi sınıfına "yüksek ücretler" sağlayan DİSK, "manevi cebir" kullanmak ve böylece "Anayasa ve parlamentoyu yıkmak istemekle" suçlanıyor.

Bu mantık dışı iddialar üzerine dayanan suçlamalarla idam edilmek istenen 52'lerle dayanışma hareketi, Ocak ayı içerisinde gelişip güçlenerek yığinsal bir uluslararası kampanya niteliği kazandı.

"Sovyet Sendikalar Birliği Merkez Konseyi, DİSK hakkında açılan davayı, Türkiye işçilerinin yaşamsal çıkarlarını savunan DİSK yöneticilerinin idam istemiyle yargılanmalarını kesinlikle kınıyor. Sovyet Sendikalar Birliği çatısı altında örgütlenmiş olan Sovyet emekçileri, Türkiye'de sendikal hak ve özgürlüklerin çiğnenmesine kesinlikle son verilmesini, DİSK yöneticilerine ve üyelerine karşı uygulanan baskıların, koğuş-turmaların ve yargılamaların son bulmasını istiyor." 31 Aralık günlü "Trud" gazetesi, bu açıklamaya yer verdi. Çekoslovakya Sendikaları, Demokratik Alman Cumhuriyeti Sendikaları adına yayınlanan bildirilerde de DİSK davası protesto edildi. Sendikacıların salıverilmeleri istendi.

Kıbrıs sendikal merkezi PEO, Portekiz'de Intersindical, Fransa'da CGT'den sonra CFDT ve FEN ve daha birçok ülkenin sendikal örgütleri, DİSK yöneticilerine yönelik davayı kınayan bildiriler yayınladılar, eylemler örgütlediler. Yunanistan'da,

Atina'da ve öteki kentlerde fabrikalarda, yüksek okullarda dayanışma mitingleri yapıldı.

DİSK'e bağlı Maden-İş, Aster-İş ve Limter-İş sendikalarının üyesi oldukları Uluslararası Metal Sendikalar Birliği Sekreteryası 29 Aralık 1981 günlü çağrısında 22 milyon üyesi adına DİSK davasını protesto etti. Tüm üye sendikaları, davanın durdurulması, 52 sendikacının kurtarılması yönünde eylem çağrısında bulundu. DİSK'e bağlı Baysen-İş, Hür-Cam İş ve Keramik-İş sendikalarının üyesi oldukları Uluslararası İnşaat İşçileri Birliği, Genel Yönetim Kurulu toplantısında alınan dayanışma kararı uyarınca, örgütün 17 milyon üyesi adına başbakan Ulusu'ya bir mektup gönderildi. DİSK davasının durdurulması ve 52'lerin salıverilmesi istendi. Dünya Sendikalar Federasyonu haftalık yayın organı Flashes, 51. sayısında "Baştürk ve arkadaşlarını kurtaralım" başlıklı bir * çağrı yayınladı, DSF, DİSK yöneticilerinin yaşamlarını kurtarmak için UHSK ve Dünya İş Konfederasyonuna eylem birliği çağrısında bulundu. Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri İbrahim Zekeriya Prag'da düzenlediği basın toplantısında DİSK yöneticilerinin kurtarılmaı için dayanışma hareketinin yükseltilmesini istedi.

Paris'te 14-16 Ocak 1982 günlerinde yapılan Mühendis Teknik Eleman ve yönetici kadroların ikinci uluslararası sendikal konferansı, DİSK davasıyla ilgili olarak Evren'e bir protesto telgrafı gönderdi. Telgrafta, DİSK yöneticilerinin serbest bırakılması, Türkiye'de sendikal hak ve özgürlüklerin sağlanması isteniyor.

Sayılamayacak kadar çeşitli ülkelerin komünist ve işçi partilerinin, sendikalarının DİSK yöneticileriyle dayanışma hareketi giderek güç kazanırken, Batı Avrupa'nın bir dizi kentinde DİSK'le dayanışma toplantıları, mitingleri düzenleniyor. Belçika'da yapılan toplantıya katılan DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, uluslararası dayanışmanın öneminin altını çizdi. Bu arada DİSK'in 15. kuruluş yıldönümü olan 13 Şubat 1982'de Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde ve kentlerinde yığinsal mitingler ve yürüyüşler yapılacak.

TKP davaları-Savaşım sürüyor:

Türkiye'de gerici basın anti-komünist, anti-sovyet yalan ve karalama kampanyasını yaygınlaştırırken, TKP'ye yönelik bir dizi davaların birer ay ara ile başlatıldığı görülüyor.

14 Aralık 1981'de Gölcük'te başlayan ve 230 yurtseverin yargılandıkları davadan sonra, 15 Ocak 1982'de, Adana'da 88 yurtseverin yargılandıkları yeni bir dava daha başlatıldı. Basın, Ankara'da 205 yurtseverin, 15 Şubat 1982'de yargılanmaya başlayacaklarını bildirdi.

Gölcük ve Adana'da süren "TKP davaları"nda, yurtseverlerin mahkeme sorgularının yapılmasına geçildi. Söz alan tüm yurtseverler, suçlamaların hiçbirinin somut kanıtlara dayanmadığını, ağır, insanlık dışı işkenceler altında zorla imzalatılan kağıtlara dayanarak kendilerinin suçlanmak istendiğini belirttiler. Gölcük davasında konuşan Hasan Erdal Kayacı, tutukevinde birlikte kaldığı bir arkadaşının işkenceler sonunda intihar ettiğini açıkladı. Avukat Haydar Yapay şöyle konuştu: "Haziran 1981'de polis tarafından gözetime alınarak özel bir işkenceye tutuldum. Elektrik şarjından, akla hayale gelebilecek her çeşit işkencelere maruz kaldım." Aynı davada yargılanan Hüseyin Yılmaz, bir hastanede çalıştığını, bu hastanede gördüğü haksızlıkları, sağlık sisteminin bozukluklarını sergiledi. Hafize Çakar ise şunları anlattı: "15 Haziran 1981 günü eşimle birlikte gözaltına alındığımda 6 aylık hamile idim. Bu halim dahi polisin bana işkence yapmasına engel olmadı. Aç, susuz, uykusuz bırakılmak suretiyle doğrudanve eşimin bilfiil işkenceye maruz kaldığı endişesiyle dolaylı işkencelere uğradım. 1. Şubede, gebeliğin bu işe engel değildir. Her zaman için elimize düşeceksin, bu kağıtları imzalayacaksın" diye tehdit ettiler. Bu arada birçok yurtsever, gözaltına alındıkları zaman resmi gözaltı süresinin 90 gün olmasına karşın, kendilerinin 90 günden de fazla bir süre işkencede tutulduklarını açıkladılar.

Adana'daki yargılamada da söz alan yurtseverler, iddianamedeki suçlamaların, yalnız ve yalnızca işkence üzerine kurulu iddialar olduklarını belirttiler. DİSK'e bağlı Gıda-İş Yürütme Kurulu üyesi Hamdullah Güzel, Töb-Der üyesi öğretmen Abdullah Yeğenoğlu, Pol-Der üyesi Hüseyin Avni Bilgin ifadelerinde bu işkenceleri bir bir sergilediler.

TKP davaları Türkiye basınında "Cumhuriyet" gazetesi tarafından düzenli olarak kamuoyuna duyuruluyor. Davalarda yargılana yurtseverleri savunmak için geniş bir avukat topluluğu görev yapıyor. Türkiye'de insanların düşünceleri ve bu yolda örgütlenmiş olmaları nedeniyle yargılanmaları, dünya kamuoyunda protestolara yol açıyor. Kardeş partilerin yayın organlarının yanı sıra birçok liberal gazete de TKP davalarına geniş yer ayırıyorlar.

TKP MK'nin Ağustos 1981'de yapılan Plenum toplantısında, savaşımın sürdüğü saptanmıştı. Parti örgütleri, özellikle davaların başlamasından bu yana çalışmalarını daha da yoğunlaştırdılar. Bu arada birçok ilde bildiriler dağıtılıyor. Marmara Yöre Komitesi'nin dağıttığı bildiride işçi sınıfının sendikal ve politik örgütlerine yönelik davaların iç yüzünü kamuoyuna sergiledi. İstanbul'da yerel parti örgütlerinin Levent ve Sefaköy'de dağıttıkları bildirilerde de politik durum sergileniyor, ortak savaşım çağrısı yapılıyor.

ŞİLİ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye komünistleri, ülkemiz işçi sınıfı ve tüm emekçileri adına, kardeş Şili Komünist Partisi'nin 60. kuruluş yıldönümünü candan kutlar, devrimci savaş selâmlarını gönderir.

ŞKP, kurulduğu günden bu yana Şili işçi sınıfının ve halkının emperyalizme ve egemen oligarşiye karşı savaşımının en ön sıralarında yer aldı. İşçi sınıfının sendikal birliğinin sağlanması için savaşında, çok önemli bir rol oynadı. Geniş demokrasi güçlerinin, anti-emperyalist güçlerin birliğinin sağlanması yolunda ardıcıl olarak çalıştı. ŞKP, 60 yıllık tarihi boyunca, sevinçli olduğu kadar, acılı günler de yaşadı. Ama egemen güçlerin en ağır baskıları, komünistler üzerindeki barbarca terör uygulamaları karşısında bile Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerini hiçbir zaman elden bırakmadı. Bugün de savaşımını, faşist diktatörlüğün tüm ağır saldırılarına karşın, derin illegal koşullarda, Şili halkının birleşik eyleminin utkusu yönünde ve özgür ve demokratik bir Şili için büyük bir

özveriyle sürdürüyor.

Değerli yoldaşlar,

TKP, ülkemiz ilerici güçleri , Şili komünistleri ve Şili halkıyla dayanışmaya büyük bir değer biçiyor. Gerici askersel diktatörlük koşulları altında, çetin koşullarda savaşımını sürdüren ülkemiz demokrasi güçleri, her zaman en derin dostluk, dayanışma ve kardeşlik duygularıyla yanınızdadır. TKP, Şili Komünist Partisi'yle Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temeli üzerinde kardeşçe bağlarla bağlıdır.

ŞKP'nin 60. kuruluş yıldönümünde, faşist Pinochet rejimine karşı savaşında, yeni atılımlar ve başarılar yılı olmasını dileriz.

Komünist selamlarımızla

2 Ocak 1981

Türkiye Komünist Partisi

MK Genel Sekreteri

İ.Bilen

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

Değerli yoldaşlar,

SBKP Merkez Komitesi Politik Büro üyesi ve Merkez Komitesi sekreteri Mihail Andreyeviç Suslov yoldaşın ölümünü derin bir acıyla öğrendik.

Suslov yoldaşın ölümüyle Lenin'in partisi ve ülkesi, uluslar arası komünist hareketi seçkin bir savaşerini yitirmiştir. TKP, Türkiye işçi sınıfı Suslov yoldaşı Marksizm-Leninizme sınıksız bağlı, proletarya enternasyonalizmi ilkelerinin ateşli bir savunucusu, Türkiye emekçilerinin yakın bir dostu olarak tanıyor, ona Leninci bir politikacı ve teorisyen olarak büyük değer veriyor.

Suslov yoldaşın ölümüyle duyduğunuz derin acıyı paylaşıyor, Sovyet komünistlerine, bütün Sovyet halkına başsağlığı dileriz.

Türkiye komünistleri, Türkiye işçi sınıfı Suslov yoldaşın anısını her zaman canlı tutacaktır.

Komünist selamlarımızla

28 Ocak 1982

Türkiye Komünist Partisi

MK Genel Sekreteri

İ.Bilen